

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.6.2016.
COM(2016) 399 final

2016/0185 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 531/2002 u pogledu pravila za veleprodajna tržišta roaminga

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 201 final}

{SWD(2016) 202 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima roaminga posljednjih je 10 godina bila potrebna regulatorna intervencija EU-a kako bi se poboljšali uvjeti za funkcioniranje unutarnjeg tržišta za usluge roaminga u Uniji.¹

Europski parlament i Vijeće donijeli su 2015. Uredbu (EU) 2015/2120², koja je stupila na snagu 29. studenoga 2015. i izmijenili Uredbu (EU) br. 531/2012³ (Uredba o roamingu).

Uredbom (EU) 2015/2120 zahtijeva se ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming u Uniji od 15. lipnja 2017. podložno pravednoj uporabi usluga roaminga i mogućnosti primjene mehanizma izuzeća zbog održivosti na ukidanje maloprodajnih naknada za roaming. Ta nova pravila za maloprodajne usluge roaminga u Uniji nazivaju se u ovom obrazloženju „u roamingu kao kod kuće” (RLAH).

Iako je regulacija na maloprodajnoj razini nužna, ona sama po sebi nije dovoljna za provedbu RLAH-a. Da bi ukidanje maloprodajne dodatne naknade za roaming bilo održivo u cijeloj Uniji i da se njime ne bi narušavali uvjeti tržišnog natjecanja na domaćim tržištima, nacionalna veleprodajna tržišta roaminga moraju biti konkurentna i osiguravati veleprodajne cijene roaminga kojima se operatorima omogućuje da održivo ponude maloprodajne usluge roaminga bez dodatnih naknada.

Komisija je u vezi s time poduzela preispitivanje veleprodajnog tržišta roaminga kako bi ocijenila mjere koje su nužne za omogućivanje ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming u skladu s člankom 19. stavkom 1. Uredbe o roamingu⁴.

U toj analizi veleprodajnih tržišta prikazano je da određeni broj tržišnih nedostataka još uvijek utječe na funkcioniranje tih tržišta (poput njihova oligopolističkog karaktera, u kombinaciji s bilateralnom prirodom ugovora o roamingu i nepostojanja veleprodajnih zamjena). U analizi je također navedeno da bi se pregovaračko stajalište neto pošiljatelja prometa roaminga, među ostalim slabijih sudionika na veleprodajnim tržištima roaminga, moglo pogoršati uvođenjem RLAH-a bez primjene kompenzacijskih mjera. Time bi se moglo narušiti funkcioniranje domaćih tržišta domaćih operatora.

Istovremeno bi se pravilima na veleprodajnom tržištu trebalo osigurati da operatori gostujuće mreže mogu ostvariti povrat troškova nastalih pružanjem veleprodajnih usluga roaminga, uključujući združene i zajedničke troškove. Time bi se trebali očuvati poticaji za ulaganja u gostujuće mreže i izbjeći narušavanje domaćeg tržišnog natjecanja na posjećenim tržištima uzrokovano regulatornim arbitrarnim postupanjem operatora koji se koriste pravnim

¹ Vidi presudu u predmetu C-58/08, EU:C:2010:321.

² Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji.

³ Uredba (EU) br. 531/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o higijeni hrane o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji,

⁴ Pojediniosti su dostupne u Izvješću Europske komisije i Vijeća o preispitivanju veleprodajnog tržišta roaminga [završno upućivanje] i u Radnom dokumentu službi Komisije kojim je popraćeno Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o preispitivanju veleprodajnog tržišta roaminga. [završno upućivanje].

lijekovima za roaming pristup kako bi se natjecali na inače konkurentnim domaćim posjećenim tržištima.

Ovom se inicijativom stoga nastoji urediti funkcioniranje nacionalnog veleprodajnog tržišta roaminga u cilju ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming do 15. lipnja 2017. bez narušavanja domaćih gostujućih i domaćih tržišta.

- **Usklađenost s postojećim odredbama politike**

Ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming važan je korak kojim se osigurava da se telekomunikacijskim pravilima podupire uspostava i funkcioniranje digitalnog jedinstvenog tržišta u cijeloj Uniji. Taj je cilj istaknut i u Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta koju je Komisija donijela 6. svibnja 2015.⁵ Uređivanjem veleprodajnog tržišta roaminga u cilju uspostave RLAH-a u Uniji pridonijet će se postizanju cilja politike koji se sastoji od osiguravanja da se tržištima koja dobro funkcioniraju ostvari pristup bežičnoj širokopojasnoj infrastrukturi visoke učinkovitosti po povoljnim cijenama u cijeloj Uniji.

Suzakonodavci su potvrdili važnost ovog cilja za opće digitalno jedinstveno tržište kada su 2015. donesena pravila za RLAH. Međutim, s obzirom na odnos između veleprodajnih i maloprodajnih tržišta roaminga, suzakonodavci su uvjetovali primjenu RLAH-a donošenjem zakonodavnih mjera za rješavanje problema na veleprodajnoj razini kako bi se omogućilo ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming u Uniji.

Ovim prijedlogom uredbe stoga se nastoje nadopuniti pravila o roamingu, posebno u pogledu veleprodajnih tržišta roaminga, i omogućiti primjena pravila RLAH-a od 15. lipnja 2017. To je u skladu s ciljevima politike na kojima se temelji Uredba o roamingu i šira Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta.

Povrh zakonodavnih mjera koje se ovdje predlažu, uspostava RLAH-a popratit će se i provedbenim aktima koji moraju biti doneseni do 15. prosinca 2016. i u kojima će se osigurati detaljna pravila za primjenu politike pravedne uporabe i metodologije ocjenjivanja održivosti ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming.

- **Usklađenost s drugim politikama Unije**

U Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta navedeno je da informacijske i komunikacijske mreže čine okosnicu digitalnih proizvoda i usluga koje nam pomažu u svim aspektima života te potiču gospodarski oporavak Europe. Regulacijom veleprodajnih tržišta roaminga u cilju omogućivanja ukidanja dodatnih naknada za roaming stoga se pridonosi razvoju snažnog, konkurentnog i dinamičnog telekomunikacijskog sektora i pomaže se u stvaranju odgovarajućih uvjeta za razvoj naprednih digitalnih mreža i usluga kojima se podupiru svi sektori gospodarstva, uključujući mala i srednja poduzeća.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima roaminga već posljednjih 10 godina potrebna je regulatorna intervencija EU-a na temelju članka 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Cilj je takve intervencije poboljšati uvjete za funkcioniranje unutarnjeg tržišta za usluge roaminga u Uniji⁶ jer su nacionalna regulatorna tijela potvrdila da ne mogu

⁵ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu COM (2015) 192.

⁶ Uporaba ove pravne osnove potvrđena je i u presudi u predmetu C-58/08, EU:C:2010:321, stavak 48.

samostalno riješiti taj problem zbog prekogranične prirode međunarodnog tržišta roaminga.⁷ Nakon donošenja Uredbe (EU) br. 2015/2120 nužno je donijeti odgovarajuće zakonodavne mjere za osiguravanje pravilnog funkcioniranja veleprodajnih tržišta roaminga. Time će se omogućiti pružanje RLAH-a diljem Unije, što se pokazalo i tijekom preispitivanja veleprodajnog tržišta roaminga. Mjere za regulaciju veleprodajnih tržišta roaminga u skladu s člankom 114. UFEU-a stoga su nužne i kako bi se osiguralo funkcioniranje unutarnjeg tržišta za usluge roaminga, a posebno kako bi se osiguralo održivo pružanje RLAH-a.

- **Supsidijarnost**

Pristupom Unije regulaciji veleprodajnih tržišta roaminga izbjegla bi se situacija u kojoj pojedine države članice zauzimaju različite pristupe rješavanju problema visokih veleprodajnih naknada. Takvim različitim pristupima uzrokovala bi se prepreke na unutarnjem tržištu jer bi se na davatelje usluga roaminga u Uniji primjenjivali različiti regulatorni uvjeti ovisno o tome jesu li davatelji veleprodajnih usluga roaminga (kao operatori gostujuće mreže) ili kupci veleprodajnih usluga roaminga (kao domaći operatori), unatoč tome što su pravila o maloprodajnom roamingu propisana u Uredbi o roamingu.

Zajednički pristup na razini Unije potreban je i zato što pojedine države članice možda nemaju dovoljno poticaja regulirati nacionalna veleprodajna tržišta na način kojim se uzima u obzir učinak koji bi njihova pravila mogla imati na mogućnost pružanja RLAH-a u drugim državama članicama. Inicijativom na razini Unije bolje bi se uzeo u obzir opći interes svih država članica. Neuspjelim osiguravanjem usklađene regulacije veleprodajnih tržišta roaminga na razini Unije moglo bi se otežati pružanje RLAH-a zbog povećanog rizika od neusklađenosti između veleprodajnih troškova nastalih u drugim državama članicama i maloprodajnih prihoda.

S druge strane, zajedničkim pristupom na razini EU-a mogli bi se uspostaviti nužni regulatorni uvjeti i osiguralo bi se da se na nacionalnim veleprodajnim tržištima na održivi način podržava cilj ukidanja dodatnih naknada za roaming u cijeloj Uniji. Naposljetku, zajedničkim pristupom uzet će se u obzir i međuovisnost između pravila za maloprodajna i veleprodajna tržišta u pogledu osiguravanja nesmetanog funkcioniranja tržišta roaminga u Uniji, što je Sud već naglasio.⁸

- **Proporcionalnost**

Zakonodavac je imao veliku slobodu u pogledu osiguranja primjerenih izbora. Međutim, Sud je pojasnio da, posebno u pogledu pravila o roamingu, zakonodavac mora svoj izbor temeljiti na objektivnim kriterijima.

U takvom se slučaju, kada se ocjenjuje opterećenje povezano s različitim mogućim mjerama, mora ispitati jesu li ciljevi koji se nastoje ostvariti takvi da se njima mogu opravdati čak i znatnije negativne gospodarske posljedice za određene operatore.⁹ Stoga se predloženim regulatornim mjerama uzimaju u obzir dva elementa u skladu s kriterijima iz članka 19. stavka 1. Uredbe o roamingu, odnosno, potreba osigurati da operatori gostujuće mreže mogu ostvariti povrat svih troškova pružanja reguliranih veleprodajnih usluga

⁷ Vidi dopis Europske skupine regulatora iz prosinca 2005. Glavnom direktoru Glavne uprave Komisije za informacijsko društvo.

⁸ U presudi u predmetu 58/08 Sud je smatrao da je regulacija veleprodajnog tržišta roaminga u skladu s načelom supsidijarnosti s obzirom na činjenicu da „postoji znatna međuovisnost između maloprodajnih i veleprodajnih naknada za usluge roaminga pa bi se stoga bilo kojom mjerom kojom se nastoje smanjiti maloprodajne naknade bez utjecaja na razinu troškova veleprodajnog pružanja usluga roaminga u cijeloj Uniji moglo naručiti nesmetano funkcioniranje tržišta roaminga u cijeloj Zajednici” (stavak 77.).

⁹ Presuda Suda u predmetu C-58/08, EU:C:2010:321, stavak 53.

roaminga, među ostalim združenih i zajedničkih troškova i potreba spriječiti stalni roaming ili zlouporabu ili prekomjernu uporabu veleprodajnog pristupa roamingu za potrebe koje nisu pružanje reguliranih usluga roaminga korisnicima davateljâ usluga roaminga tijekom povremenih putovanja tih korisnika unutar Unije.

Tim se posebnim zahtjevima osigurava da se, u skladu s načelom proporcionalnosti, pravilima o veleprodajnom roamingu postiže samo ono što je nužno za ostvarivanje općeg cilja politike. Njima se, primjerice, ne smiju uzrokovati negativne gospodarske posljedice koje nisu opravdane za postizanje cilja poput zahtijevanja od učinkovitih operatora da pružaju usluge ispod troška ili određivanje pravila pristupa koja operatori gostujuće mreže ne mogu ograničiti na pružanje usluga roaminga.

S druge strane, kako je istaknuo Sud, usklađenost s načelom proporcionalnosti ne isključuje mogućnost da bi neki operatori mogli doživjeti negativne gospodarske posljedice u posebnim slučajevima, poput smanjenja dobiti od veleprodajnih usluga roaminga koja je iznad razine koja bi se mogla ostvariti na tržištima na kojima je potpuno razvijeno tržišno natjecanje ili gubitaka zbog neučinkovitog upravljanja troškovima mreže. To je zato što su u takvim slučajevima te negativne posljedice zaista opravdane i nužne za postizanje željenog cilja.

- **Odabir instrumenta**

Svrha je predloženih mjera definirati izravno primjenjiva pravila za pružanje veleprodajnih usluga roaminga izmjenom odgovarajućih odredaba utvrđenih u Uredbi o roamingu. Iz tog razloga predlaže se uredba.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINAKA

***Ex post* evaluacije / provjere prikladnosti postojećeg zakonodavstva**

Komisija je izvršila sveobuhvatno preispitivanje veleprodajnog tržišta roaminga u Uniji s obzirom na posebne ciljeve propisane u Uredbi o roamingu.

Tijekom preispitivanja posebno se pokazalo da veleprodajna tržišta roaminga ne funkcioniraju uvijek pravilno. Posljedica tih tržišnih nedostataka na funkcioniranje veleprodajnih tržišta jesu cijene koje su znatno više od procijenjenih troškova, posebno za podatke. Međutim, dinamika tržišnog natjecanja koja se može uočiti na veleprodajnim tržištima roaminga u Uniji nužno je povezana s postojećim reguliranim naknadama za veleprodajni roaming. Te ograničene naknade često su jedine koje su dostupne operatorima s ograničenom pregovaračkom snagom (manji operatori ili operatori pokretnih virtualnih mreža). Još jedan je zaključak preispitivanja da nije moguće sa sigurnošću predvidjeti učinak buduće obveze RLAH-a, a posebno očekivanog povećanja prometa roaminga, na tržišno natjecanje na nacionalnim veleprodajnim tržištima roaminga. S druge strane, s obzirom na trajne nedostatke na tržištu koji utječu na veleprodajna tržišta roaminga, izvješće o preispitivanju ne isključuje rizik da će se, bez kompenzacijskih mjera, u okviru RLAH-a pogoršati položaj velikog broja sudionika na tržištu.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je organizirala javno savjetovanje o preispitivanju nacionalnih veleprodajnih tržišta roaminga od 29. studenoga 2015. do 18. veljače 2016. Savjetovanje je provedeno kako bi se prikupila stajališta o učinkovitosti funkcioniranja tržišta roaminga u EU-u i o postojećoj regulaciji nacionalnih veleprodajnih tržišta roaminga u Uniji u pogledu obveze ukidanja maloprodajnih naknada za roaming do 15. lipnja 2017. predviđene u Uredbi o roamingu.

Zaprimljeno je ukupno 97 odgovora (92 na temelju upitnika na internetu, 3 elektroničkom poštom i 2 dokumenta sa stajalištima) od 25 država članica i Norveške.

Operatori imaju različite percepcije o tome koliko dobro funkcioniraju veleprodajna tržišta roaminga. Određeni povijesni operatori s velikim opsegom poslovanja i općenito operatori s velikim dolaznim prometom roaminga tvrde da postoji određena dinamika tržišnog natjecanja, što je dokazano time što su naknade na veleprodajnom tržištu često ispod trenutanih regulatornih gornjih granica. Ostali operatori, posebno mali operatori, operatori pokretne virtualne mreže i operatori s velikim odlaznim prometom roaming tvrde da su im na veleprodajnom tržištu dostupne cijene koje su jednake ili blizu postojećih gornjih granica i znatno iznad troškova. Te dvije skupine operatora imaju podijeljena stajališta o učinku RLAH-a na tržišno natjecanje na veleprodajnim tržištima roaminga pri čemu prva skupina tvrdi da će se RLAH-om pojačati tržišno natjecanje, a potonja tvrdi suprotno.

Nacionalna regulatorna tijela i vlade izrazili su slična stajališta kao i operatori u njihovim zemljama. Države s velikim dolaznim prometom roaminga smatraju da nacionalna veleprodajna tržišta roaminga dobro funkcioniraju, dok države s velikim izlaznim prometom roaminga imaju suprotno mišljenje. Naposljetku, potrošači i udruge potrošača oprezno izražavaju stajališta o veleprodajnim tržištima roaminga jer ne sudjeluju izravno u tim tržištima.

Velika većina ispitanika smatra da bi uvođenje gornjih granica veleprodajnih naknada u svim državama članicama bile najprimjereniji regulatorni pristup omogućivanju RLAH-a 2017. Međutim, zbog različitih percepcija o tome kako funkcionira veleprodajno tržište roaminga, operatori se ne slažu koja je najprimjerenija razina tih gornjih granica za omogućivanje održivog RLAH-a. Neki podržavaju potvrđivanje postojećih gornjih granica veleprodajnih naknada za roaming, dok drugi zagovaraju znatno smanjenje kako bi se omogućio održivi RLAH. Nadalje, mnogi operatori istaknuli su važnost iznosa stopa završavanja poziva za promet roaminga kako bi se omogućio RLAH za govorne pozive.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

U cilju prikupljanja dokaza potrebnih za izvješće o preispitivanju Komisija i Tijelo europskih regulatora za elektroničke komunikacije (BEREC) prikupili su u jesen 2015., povrh javnog savjetovanja, sveobuhvatnu zbirku podataka od operatora.¹⁰ Komisija je zatražila i vanjsku studiju za procjenu troška pružanja veleprodajnih usluga roaminga¹¹ i analizirala je zaprimljene kvalitativne i kvantitativne podatke o veleprodajnim i maloprodajnim tržištima roaminga.¹²

¹⁰ Prikupljeni podaci analizirali su se u suradnji sa Zajedničkim istraživačkim centrom (JRC). JRC je interna znanstvena služba Komisija u kojoj su zaposleni znanstvenici za obavljanje istraživanja u cilju pružanja neovisnih znanstvenih savjeta utemeljenih na dokazima i potpore politici EU-a. Više informacija dostupno je na web-mjestu JRC-a: <https://ec.europa.eu/jrc/>.

¹¹ SMART 2015/006 „Procjena troška pružanja veleprodajnih usluga roaminga u EU-u“, TERA Consultants.

¹² Analizu je razvio GU CONNECT u suradnji s JRC-ovim Centrom kompetencija za makroekonomsku evaluaciju. Više informacija dostupno je na web-mjestu JRC-a: <https://ec.europa.eu/jrc/>

- **Procjena učinka**

Popratna Procjena učinka radnih službi Komisije (SWD)¹³ podnesena je Odboru za regulatorni nadzor koji je dostavio pozitivno mišljenje 15. travnja 2016.

Razmatrale su se četiri mogućnosti:

1. mogućnost – bez djelovanja na razini Unije (osnovni scenarij). RLAH se ne bi primjenjivao od 15. lipnja 2017. i potrošači bi nastavili plaćati maloprodajne dodatne naknade za roaming.

2. mogućnost – utvrditi gornje granice za veleprodajne naknade za roaming u cijelom EU-u na postojećoj razini. U okviru ove mogućnosti gornje granice za veleprodajne naknade za roaming utvrđene u Uredbi o roamingu (0,05 EUR po minuti poziva, 0,02 EUR po SMS-u, 0,05 EUR po megabajtu) potvrdile bi se u zakonodavnom aktu tako da bi RLAH stupio na snagu od 15. lipnja 2017.

3. mogućnost – utvrditi gornje granice za veleprodajne naknade za roaming u cijelom EU-u na nižoj razini nego danas. U okviru ove mogućnosti zakonodavstvom bi se snizile postojeće gornje granice veleprodajnih naknada za roaming na 0,45 EUR po minuti poziva, 0,01 EUR po SMS-u, 0,0085 EUR po megabajtu i osiguralo bi se da RLAH stupi na snagu.

4. mogućnost – utvrditi gornje granice veleprodajnih naknada za roaming specifične za pojedine države Ta bi se mogućnost primjenjivala na gornje granice veleprodajnih naknada za roaming koje su specifične za pojedine države i utemeljene na zajedničkom troškovnom modelu. Jednako bi se omogućio RLAH od 15. lipnja 2017.

Povrh mogućnosti utemeljene na gornjim granicama u mogućnostima 2 do 4, Komisija je analizirala i dodatnu mjeru kojom bi se stranama ugovora o veleprodajnom roamingu omogućilo da pregovaraju o dereguliranom cjenovnom sustavu i tako se odreknu primjene maksimalnih jediničnih gornjih granica veleprodajnih naknada za roaming predviđenih u Uredbi o roamingu.

Na temelju analize provedene u procjeni učinka, **3. mogućnost najprikladnija je za omogućivanje održivog RLAH-a u Uniji**, među ostalim za operatore s manjom pregovaračkom moći. Njome se osigurava da operatori gostujuće mreže mogu ostvariti povrat predviđenih troškova pružanja veleprodajnih usluga roaminga i zadržavaju se poticaji za ulaganja na posjećenim tržištima. Razinom gornje granice iz 3. mogućnosti ostavlja se prostora za tržišno natjecanje ispod gornje granice dopuštajući operatorima da ostvare prednosti ekonomije razmjera i omogućujući im da pregovaraju o nižim tarifama.

Analiza je pokazala da bi se dopuštanjem operatorima gostujuće mreže i operatorima mreže u kojoj se gostuje da se dogovore da neće primjenjivati veleprodajne gornje granice već da će imati neregulirani ugovor, odnosno, cijene utemeljene na kapacitetu ili drugom obliku ugovora, ostvario pozitivan učinak na veleprodajno tržište roaminga. To bi stoga moglo biti dopušteno i kao dodatna mjera.

¹³ Radni dokument službi Komisije Procjena učinka uz Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o pravilima za veleprodajna tržišta roaminga i o izmjeni Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji.

S druge strane, 4. mogućnošću ne bi se znatno poboljšala održivost RLAH-a na razini operatora u odnosu na 3. mogućnost, ali bi ona donijela veće rizike u pogledu povrata troškova na veleprodajnoj razini i znatne poteškoće s provedbom.

Naposljetku, 1. mogućnošću i, u manjoj mjeri, 2. mogućnošću ne bi se postigao cilj osiguravanja RLAH-a diljem Unije. To je zato što se 1. mogućnošću ne bi osiguralo ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming: posebno u okviru 1. mogućnosti gubitak dobrobiti za potrošače iznosio bi 1,4 milijardu EUR. Nadalje, 2. mogućnošću ne bi se riješio problem raširene neodrživosti RLAH-a za nekoliko operatora (otprilike 20 % analiziranog uzorka) i u nekoliko država članica (više od 20 % država članica).

- **Temeljna prava**

Analiziran je učinak prijedloga na temeljna prava, poput slobode poslovanja. U tom pogledu, uzimajući u obzir činjenicu da se predloženim gornjim granicama nastoji ukloniti tržišni nedostatak i osigurati povrat troškova, one ne čine nerazmjernu mjeru u odnosu na željeni cilj ili nedopustivi utjecaj kojim se ugrožava sama suština te slobode. Mogućnošću izuzeća također se nastoji povećati sloboda stranaka da sklapaju ugovor o veleprodaji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovaj prijedlog nema utjecaja na proračun EU-a.

5. OSTALI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

RLAH će postati obavezan od lipnja 2017. ako se na taj dan bude primjenjivao zakonodavni akt koji će se donijeti na temelju ovog prijedloga. Komisija stoga predlaže povezivanje obveza izvješćivanja sa stupanjem RLAH-a na snagu kako bi nova maloprodajna i veleprodajna pravila imala slično razdoblje primjene.

U pogledu sadržaja postupka praćenja i evaluacije, u odredbi o preispitivanju članka 19. stavka 3. Uredbe o roamingu zahtijeva se od Komisije da „*ocijeni stupanj tržišnog natjecanja na maloprodajnim i veleprodajnim tržištima, posebno konkurentsku situaciju, manjih, neovisnih ili novih operatora, uključujući učinke trgovinskih sporazuma na tržišno natjecanje i stupanj međusobnog povezivanja između operatora*”.

To je stoga izravno relevantno kada se ocjenjuju učinci pravila na veleprodajni roaming koji se razmatra u kontekstu ove inicijative. U okviru te postojeće obveze izvješćivanja Komisija predlaže uporabu sljedećih pokazatelja za ocjenjivanje mjera specifičnih za ovu inicijativu:

- broj zahtjeva za održivošću,
- ukupne količine ulaznog i izlaznog prometa roaminga po tromjesečju,
- prosječne veleprodajne cijene i količine za neuravnotežen i uravnotežen promet,
- broj i glavne značajke veleprodajnih ugovora utemeljenih na kapacitetu i
- veleprodajne ugovorne mjere donesene za izvršavanje opsežnih poslovnih djelatnosti utemeljenih na stalnom roamingu ili zlouporabi ili prekomjernoj uporabi veleprodajnog pristupa roamingu i njihova učinkovita primjena.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Predložena Uredba sastoji se od dva članka od kojih jedan uključuje sve predložene izmjene Uredbe o roamingu, a drugi se odnosi na stupanje na snagu.

U članku 1. predlažu se sljedeće izmjene Uredbe o roamingu:

- Točkom 1. mijenja se članak 3. Uredbe o roamingu dodavanjem mogućnosti da se strane veleprodajnog ugovora izuzmu od primjene maksimalnih veleprodajnih gornjih granica predviđenih u člancima 7., 9. i 12. Uredbe o roamingu.
- Točkama 2. do 4. uvode se izmjene postojećih odredaba utvrđivanjem maksimalne prosječne veleprodajne naknade za roaming za pozive, SMS-ove i podatke i izmjenjuju se primjenjive vrijednosti. Izmjenama se osigurava i usklađenost tri izmijenjena članka (članci 7., 9. i 12.).
- Točkom 5. uvodi se izmjena članka 17. kako bi se osiguralo savjetovanje s BEREC-om u sporovima koji se odnose na ulazne podatke nužne za primjenu reguliranih usluga veleprodajnog roaminga.
- Točkama 5. do 7. uvode se izmjene klauzule o preispitivanju kako bi se osigurala usklađenost nakon stupanja na snagu RLAH-a i radi pojašnjenja ovlasti BEREC-a za prikupljanje podataka za potrebe preispitivanja.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU) br. 531/2002 u pogledu pravila za veleprodajna tržišta roaminga**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
 uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
 uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
 nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
 uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,
 nakon savjetovanja s Odborom regija,²
 u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
 budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 531/2012 Europskog parlamenta i Vijeća³ uvodi se zajednički pristup regulaciji roaminga u javnim komunikacijskim mrežama u Uniji.
- (2) U Strategiji jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu koju je Komisija utvrdila 6. svibnja 2015.⁴ razmatrao se paket za jedinstveno tržište telekomunikacijskih usluga koje je doneseno Uredbom (EU) br. 2015/2102 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ kao prvi korak prema uklanjanju maloprodajnih dodatnih naknada za roaming, čime se podupire uspostava jedinstvenog digitalnog tržišta u Uniji.
- (3) Uredbom (EU) br. 2015/2120 utvrđen je novi mehanizam za određivanje maloprodajnih cijena za regulirane usluge roaminga u cijeloj Uniji u cilju ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming bez narušavanja domaćih i gostujućih tržišta.
- (4) Ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming uvedenih Uredbom (EU) br. 2015/2120 koje se nazivaju „u roamingu kao i kod kuće” nužno je kako bi se uspostavilo i olakšalo funkcioniranje jedinstvenog digitalnog tržišta u cijeloj Uniji.

¹ SL C , , str...

² SL C , , str...

³ Uredba (EU) br. 531/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji, SL L 172, 30.6.2012., str. 10.

⁴ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija – Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta za Europu COM (2015) 192.

⁵ Uredba (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o utvrđivanju mjera u vezi s pristupom otvorenom internetu te o izmjeni Direktive 2002/22/EZ o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama i Uredbe (EU) br. 531/2012 o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji, SL L 310, 26.11.2015., str. 1.

Međutim, sama Uredba nije dovoljna za osiguravanje pravilnog funkcioniranja tržišta roaminga.

- (5) Ukidanje dodatnih naknada za roaming od 15. lipnja 2017., koje je predviđeno u Uredbi (EU) br. 531/2012 stoga ovisi o primjeni zakonodavnog akta koji je predložila Komisija i u kojem su predviđene odgovarajuće mjere nakon njezina preispitivanja veleprodajnih tržišta roaminga.
- (6) Komisija je provela sveobuhvatno preispitivanje veleprodajnih tržišta roaminga kako bi ocijenila koje su mjere nužne za omogućivanje ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming do 15. lipnja 2017.
- (7) U svjetlu nalaza ovog preispitivanja Komisija je donijela svoje izvješće o preispitivanju veleprodajnog tržišta roaminga⁶. S tim u vezi, a kako bi se osiguralo da se maloprodajne usluge roaminga mogu pružati po domaćim maloprodajnim cijenama, veleprodajne ulazne vrijednosti za roaming moraju biti dostupne na razini na kojoj domaći operatori mogu pružati RLAH. Iako je očito da bi se veća održivost RLAH-a postigla na nacionalnim veleprodajnim tržištima roaminga s razvijenim tržišnim natjecanjem na kojima su cijene u skladu s osnovnim troškovima mreža gostujućeg operatora, tijekom preispitivanja pokazalo se da nije tako. Preispitivanjem je također utvrđeno da sama buduća obveza maloprodajnog RLAH-a vjerojatno neće dovesti do veleprodajnih tržišta roaminga koja dobro funkcioniraju i kojima će se omogućiti pružanje RLAH-a u Uniji do 15. lipnja 2017.
- (8) Trenutačno funkcioniranje veleprodajnih tržišta roaminga moglo bi posebno utjecati na tržišno natjecanje i ulaganja na domaćim tržištima domaćih operatora zbog pretjeranih naknada za veleprodajni roaming u odnosu na domaće maloprodajne cijene koje se naplaćuju krajnjim korisnicima. To se posebno primjenjuje na manje i neto izlazne operatore, zbog čega RLAH postaje strukturno neodrživ.
- (9) Funkcioniranjem veleprodajnog tržišta roaminga trebao bi se operatorima omogućiti povrat svih troškova pružanja veleprodajnih usluga roaminga, uključujući zajedničke i združene troškove. Time bi se trebali očuvati poticaji za ulaganja u gostujuće mreže i izbjeći narušavanje domaćeg tržišnog natjecanja na tržištima koja se posjećuju uzrokovano regulatornim arbitrarnim postupanjem operatora koji se koriste pravnim lijekovima za roaming pristup kako bi se natjecali na domaćim tržištima koja posjećuju.
- (10) S obzirom na utvrđene probleme trebalo bi izmijeniti postojeće mjere primjenjive na veleprodajna tržišta roaminga kako bi se osiguralo da se razinom veleprodajnih naknada za roaming omogućuje održivo pružanje RLAH-a u Uniji.
- (11) Kako bi se omogućio razvoj učinkovitijeg, integriranog i konkurentnog tržišta usluga roaminga, operatorima bi, kada pregovaraju o veleprodajnom pristupu za potrebe pružanja maloprodajnih usluga roaminga, trebalo ponuditi mogućnost da pregovaraju o inovativnim mehanizmima određivanja veleprodajnih cijena koji nisu izravno povezani sa stvarnim potrošenim količinama, poput paušalnih plaćanja, plaćanja unaprijed ili ugovora utemeljenih na kapacitetu ili mehanizmima određivanja cijena koji se temelje na razlikama u potražnji tijekom cijele godine. Strane u pregovorima trebale bi imati mogućnost da se dogovore da neće primjenjivati maksimalne regulirane veleprodajne naknade za roaming za vrijeme trajanja veleprodajnih ugovora o roamingu ili bilo kojeg unaprijed određenog vremenskog razdoblja. To bi

⁶ Izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o preispitivanju veleprodajnog tržišta roaminga

isključivalo mogućnost da bilo koja od stranaka naknadno zatraži primjenu maksimalnih veleprodajnih naknada za roaming utemeljenih na količini na temelju stvarne potrošnje utvrđene u Uredbi (EU) br. 531/2012. Ovom se alternativnom ne dovode u pitanje obveze u pogledu pružanja reguliranih maloprodajnih usluga roaminga u skladu s Uredbom (EU) br. 531/2012.

- (12) U pogledu pravila o veleprodajnim naknadama trebalo bi zadržati regulatorne obveze na razini Unije jer postoji rizik da bi se bilo kojom mjerom kojom se omogućuje RLAH diljem Unije bez rješavanja pitanja razine veleprodajnih troškova povezanih s pružanjem tih usluga moglo narušiti unutarnje tržište usluga roaminga i ne bi se poticalo veće tržišno natjecanje.
- (13) Maksimalne veleprodajne naknade trebale bi služiti kao zaštitna razina i njima bi se trebalo osigurati da operatori mogu ostvariti povrat svojih troškova, uključujući zajedničkih i združenih troškova. Njima bi se također trebalo omogućiti rašireno održivo pružanje RLAH-a uz istovremeno ostavljanje prostora za tržišne pregovore između operatora.
- (14) Troškovi pružanja veleprodajnih usluga roaminga, uključujući zajednički i združeni troškovi, ocijenjeni su na temelju nekoliko izvora. Jedan izvor bio je opći troškovi model za veleprodajne usluge roaminga popunjen nacionalnim podacima i utemeljen na metodi koju upotrebljavaju nacionalna regulatorna tijela za utvrđivanje cijena završavanja poziva u pokretnu mrežu u skladu s pravom Unije. Drugi izvor bile su alternativne procjene troškova utemeljene na usklađenim pristupima regulaciji nacionalnih cijena završavanja poziva u pokretne mreže diljem Unije. Procjena se temeljila i na postojećim veleprodajnim naknadama za neuravnotežen promet u Uniji i na dokazima o trenutačnim veleprodajnim naknadama na domaćim tržištima.
- (15) Pri razmatranju procjena troškova uzeo se u obzir mogući učinak sezonske prirode prometa roaminga na opće troškove pružanja veleprodajnih usluga roaminga na nacionalnoj razini. U takvim procjenama zabilježeni su kompenzacijski učinci kojima bi se ublažilo moguće povećanje troškova uzrokovanih sezonskom prirodom prometa roaminga. Posebno za podatkovne usluge, povećanje domaće potražnje znači da će ukupna domaća potražnja tijekom sljedećih godina biti veća od bilo kojeg sezonskog vrhunca u određenoj godini. U skladu s time, budući da su zemaljske pokretne komunikacijske mreže dimenzionirane kako bi se mogle nositi s općim ulaznim trendom domaće potražnje, vrhunac ukupne potražnje za mrežom uzorkovan sezonskim tokovima roaminga vjerojatno neće utjecati na povećanje troškova dimenzioniranja mobilne mreže. Za govorne pozive, u pogledu kojih je potražnja stabilnija, sezonsko povećanje roaminga moglo bi u nekim državama utjecati na opće troškove dimenzioniranja mreže. Međutim, takva lokalizirana sezonska povećanja prometa mogu potaknuti i domaći korisnici koji putuju u turistička područja te se ona dijelom mogu ublažiti nadoknađivanjem učinka korisnika roaminga na korištenje kapacitetom u gradskim područjima tijekom ljetne sezone godišnjih odmora.
- (16) Pri utvrđivanju maksimalne veleprodajne naknade za regulirane podatkovne usluge u roamingu, uzete su u obzir sve komponente pristupa koje su potrebne za pružanje usluga roaminga, uključujući troškove prijenosa za dostavljanje podatkovnog prometa u centar u koju je utvrdio domaći mrežni operator.
- (17) Pri razmatranju zaštitne uloge veleprodajnih naknada za roaming za postizanje dvostrukih ciljeva kojima će se osigurati da veleprodajni pružatelj ostvari povrat svih relevantnih troškova osiguravajući da je neodrživost RLAH-a iznimna trebalo bi uzeti

u obzir portfelj usluga koje pruža svaki pružatelj veleprodajnih usluga roaminga i njihove očekivane količine prometa.

- (18) Trebalo bi smanjiti postojeće najveće troškove veleprodajnih naknada za roaming za govorne pozive, SMS i podatkovne usluge.
- (19) Osiguravajući povjerljivost poslovnih i tržišnih tajni i radi praćenja i nadzora primjene Uredbe (EU) br. 531/2012 i promjena na veleprodajnim tržištima roaminga, nacionalna regulatorna tijela trebala bi imati pravo tražiti informacije o ugovorima o veleprodajnom roamingu u kojima nije predviđena primjena maksimalnih veleprodajnih naknada za roaming. Također bi im trebao biti dopušteno tražiti informacije o donošenju i primjeni uvjeta iz veleprodajnih ugovora čija je svrha spriječiti stalni roaming ili zlouporabu ili prekomjernu uporabu veleprodajnih usluga roaminga za potrebe koje nisu pružanje reguliranih usluga roaminga korisnicima davateljâ usluga roaminga koji putuju Unijom.
- (20) Posebna regulacija cijena koja se primjenjuje na roaming podrazumijeva da se opća gornja granica Unije primjenjuje na ukupni proizvod koji može uključivati i druge ulazne vrijednosti veleprodajnog pristupa i međusobnog povezivanja, uključujući posebno one koje podliježu nacionalnoj ili, po mogućnosti, prekograničnoj regulaciji. U tom pogledu predviđa se smanjenje razlika u regulaciji tih ulaznih vrijednosti diljem Unije, posebno zbog mogućnosti uvođenja dodatnih mjera u skladu s Direktivom 2002/21/EZ (Okvirna direktiva)⁷ kojima se nastoji osigurati veća usklađenost regulatornih pristupa. U međuvremenu bi trebalo riješiti svaki spor između operatora gostujuće mreže i drugih operatora u pogledu stopa koje se primjenjuju na te regulirane ulazne vrijednosti nužne za pružanje usluga veleprodajnog roaminga uzimajući u obzir mišljenje koje će dati BEREC, u skladu s posebnim regulatornim obvezama koje se primjenjuju na roaming te u skladu s Direktivom 2002/21/EZ (Okvirna direktiva), Direktivom 2002/20/EZ (Direktiva o ovlaštenju)⁸, Direktiva 2002/19/EZ (Direktiva o pristupu)⁹ i Direktiva 2002/22/EZ (Direktiva o univerzalnoj usluzi)¹⁰.
- (21) Nužno je pratiti i redovito preispitivati funkcioniranje veleprodajnih tržišta roaminga i njihov međusobni odnos a maloprodajnim tržištem roaminga uzimajući u obzir razvoj tržišnog natjecanja i tehnološki razvoj i prometne tokove. Da bi se moglo ispravno ocijeniti kako će se tržišta roaminga prilagoditi pravilima RLAH-a, trebalo bi prikupiti dovoljno podataka o funkcioniranju tih tržišta nakon provedbe tih pravila.
- (22) Kako bi mogao ocjenjivati razvoj tržišnog natjecanja na tržištima roaminga u cijeloj Uniji i redovito izvješćivati o promjenama stvarnih veleprodajnih naknada za roaming za neuravnoteženi promet između pružatelja usluga roaminga, BEREC-u bi trebalo dati zadaću prikupljanja podataka od nacionalnih regulatornih tijela o stvarnim

⁷ Direktiva 2002/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge (Okvirna direktiva), SL L 108, 24.4.2002., str. 33.

⁸ Direktiva 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju), SL L 108, 24.4.2002., str. 21.

⁹ Direktiva 2002/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o pristupu i međusobnom povezivanju elektroničkih komunikacijskih mreža i pripadajuće opreme (Direktiva o pristupu), SL L 108, 24.4.2002., str. 7.

¹⁰ Direktiva 2002/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o univerzalnoj usluzi i pravima korisnika u vezi s elektroničkim komunikacijskim mrežama i uslugama (Direktiva o univerzalnoj usluzi), SL L 108, 24.4.2002., str. 51.

naknadama koje se primjenjuju na uravnotežen i neuravnotežen promet. On bi također trebao prikupljati podatke o slučajevima kada su strane ugovora o veleprodaji odlučile da neće primjenjivati maksimalne naknade za veleprodajni roaming ili su na veleprodajnoj razini provele mjere čiji je cilj spriječiti stalni roaming ili zlouporabu ili prekomjernu uporabu veleprodajnih usluga roaminga za potrebe koje nisu pružanje reguliranih usluga roaminga korisnicima davateljâ usluga roaminga tijekom povremenih putovanja tih korisnika unutar Unije.

- (23) Uredbu (EU) br. 531/2012 stoga bi trebalo izmijeniti u skladu s tim.
- (24) Države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri postići ciljeve ove Uredbe jer se nacionalnim mjerama ne može osigurati da su pravila o nacionalnim veleprodajnim tržištima u skladu s pravilima o maloprodajnim uslugama roaminga. Umjesto toga prekogranični učinci nacionalnih veleprodajnih tržišta roaminga na pružanje maloprodajnih usluga roaminga u Uniji upućuju na to da se ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije. Unija stoga može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (25) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjena Uredbe (EZ) br. 531/2012

Uredba (EU) br. 531/2012 mijenja se kako slijedi:

- (1) U članku 3. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. Pravila o reguliranim veleprodajnim naknadama za roaming utvrđena u člancima 7., 9. i 12. primjenjuju se na davanje pristupa svim komponentama veleprodajnog pristupa roamingu iz stavka 3. osim ako su se obje strane veleprodajnog ugovora o roamingu izričito složile da se na prosječnu veleprodajnu naknadu za roaming koja je posljedica primjene ugovora određeno vrijeme ne bi trebala primjenjivati maksimalna regulirana veleprodajna naknada za roaming.”
- (2) U članku 7. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:
- „1. Prosječna veleprodajna naknada koju operator gostujuće mreže može naplatiti davatelju usluga roaminga korisnika za pružanje reguliranih poziva u roamingu započetih u toj gostujućoj mreži, uključujući, među ostalim, troškove započinjanja, prijenosa i završavanja, ne smije biti veća od zaštitne granične vrijednosti od 0,04 EUR po minuti od 15. lipnja 2017. i, ne dovodeći u pitanje članak 19., ostaje 0,04 EUR do 30. lipnja 2022.
2. Prosječna veleprodajna naknada iz stavka 1. primjenjuje se između bilo koja dva operatora i izračunava se za dvanaestomjesečno razdoblje ili bilo koje kraće razdoblje preostalo do kraja razdoblja primjene maksimalne prosječne veleprodajne naknade kako je predviđeno u stavku 1. ili prije 30. lipnja 2022.”
- (3) U članku 9. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. Od 15. lipnja 2017. prosječna veleprodajna naknada koju operator gostujuće mreže može naplatiti davatelju usluga roaminga za pružanje

reguliranih usluga SMS poruka u roamingu započelih u toj gostujućoj mreži ne smije biti veća od zaštitne granične vrijednosti od 0,01 EUR po SMS-u i, ne dovodeći u pitanje članak 19., ostaje 0,01 EUR do 30. lipnja 2022.

- (4) U članku 12. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Od 15. lipnja 2017. prosječna veleprodajna naknada koju operator gostujuće mreže može naplatiti davatelju usluga roaminga za pružanje reguliranih podatkovnih usluga u roamingu s pomoću te gostujuće mreže ne smije biti veća od zaštitne granične vrijednosti od 0,0085 EUR po megabajtu prenesenih podataka i, ne dovodeći u pitanje članak 19., ostaje 0,0085 EUR po megabajtu prenesenih podataka do 30. lipnja 2022.”

- (5) U članku 17. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Sporovi između operatora gostujuće mreže i drugih operatora o stopama koje se primjenjuju na nužne ulazne elemente za pružanje reguliranih veleprodajnih usluga roaminga mogu se uputiti nadležnom nacionalnom regulatornom tijelu ili tijelima u skladu s člankom 20. ili 21. Okvirne direktive. U tom slučaju nadležno nacionalno regulatorno tijelo ili tijela savjetuju se s BEREC-om o mjerama koje treba poduzeti u skladu s odredbama Okvirne direktive, posebnih direktiva ili ove Uredbe za rješavanje spora i čekaju mišljenje BEREC-a prije poduzimanja mjera za rješavanje spora.”

- (6) Članak 19. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3. prva rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Povrh toga Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću svake dvije godine nakon 15. lipnja 2017.”

- (a) u stavku 4. prvom podstavku prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„U cilju procjene razvoja tržišnog natjecanja na tržištima roaminga u cijeloj Uniji BEREC redovito prikuplja podatke od nacionalnih regulatornih tijela o promjenama maloprodajnih i veleprodajnih naknada za regulirane govorne usluge, SMS i podatkovne usluge u roamingu, uključujući veleprodajne naknade koje se primjenjuju na uravnoteženi i neuravnoteženi roaming promet. On također prikuplja podatke ugovorima o veleprodaji na koje se ne primjenjuju maksimalne veleprodajne naknade za roaming predviđene u člancima 7., 9. i 12. i o provedbi ugovornih mjera na veleprodajnoj razini u cilju sprječavanja stalnog roaminga ili zlouporabe ili prekomjerne uporabe veleprodajnih usluga roaminga za potrebe koje nisu pružanje reguliranih usluga roaminga korisnicima davateljâ usluga roaminga tijekom povremenih putovanja tih korisnika unutar Unije.”

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*